

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ..... ๘๔๓/
วันที่..... 10 ก.ย. 2555
เวลา..... 10.34 น.

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๓๖๗๗

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่
๕ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งคณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่..... ๕๑๐ / ๕๕ วันที่ ๑๐ / ก.ย. / ๕๕
เวลา..... ๑๐.๕๓ ส่ง..... สผ.๓ -
สำนักการประชุม

กลุ่มงานนิติ
รับที่..... ๑๓ (ก) / ๖๕๕๕
วันที่..... ๑๐ / ก.ย. / ๕๕
เวลา..... ๑๐.๕๓ น.

สำนักการประชุม

สารบบ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี นายเจริญ จรรย์โกมล กับคณะ นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วานิช กับคณะ และนางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท กับคณะ เป็นผู้เสนอ รวมสี่ฉบับ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่แล้ว (ชุดที่ ๒๓) ได้พิจารณาและลงมติรับหลักการ ร่างพระราชบัญญัติทั้งสี่ฉบับดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน ขึ้นพิจารณา โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้คณะกรรมการได้พิจารณาเสร็จแล้วและบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเพื่อให้ที่ประชุม สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา และรอการพิจารณาในวาระที่สองและวาระที่สามของสภาผู้แทนราษฎร จนมี พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ต่อมา คณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันได้ร้องขอให้รัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ต่อไป ตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ได้มีมติเห็นชอบแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงได้ อนุญาตให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ต่อไป ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๘

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นใหม่คณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการ พิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕

(นายวิชรินทร์ จอมพลาพล)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐ (๒) และ (๘) และมาตรา ๓๖ และเพิ่มมาตรา ๑๐ (๑/๑) และ (๑/๒) มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

(๒) กำหนดให้มูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในคดีที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคโดยส่วนรวมได้เช่นเดียวกับสมาคม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค และผู้เจตนาทุจริต ใช้ จ้างวาน ยุยง หรือดำเนินการให้มูลนิธิฟ้องร้องต่อศาลเพื่อกลับแก่งผู้ผู้ประกอบการให้ได้รับความเสียหายและเพิ่มบทกำหนดโทษผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับบริการที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖ และมาตรา ๖๐ และเพิ่มมาตรา ๕๖/๑)

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคในปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติชัดเจนที่จะให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมข้อพิพาทเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของ ผู้บริโภคอันจะเป็นการช่วยลดปริมาณคดีที่จะไปสู่ศาลได้ และสำหรับมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคนั้น แม้จะมี บทบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคจากสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคก็ตาม แต่ก็ยังไม่ครอบคลุม ไปถึงการคุ้มครองทางด้านบริการที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคซึ่งสมควรมีมาตรการคุ้มครองเช่นกัน นอกจากนั้น สมควรกำหนดให้มีมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับการให้ผู้ประกอบการจัดเก็บหรือเรียกคืน สินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค และให้มูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองมีสิทธิในการ ดำเนินคดีเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคเช่นเดียวกับสมาคม ซึ่งจะเป็นการขยายการคุ้มครองผู้บริโภคโดยภาคเอกชน ด้วย สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ผู้บริโภคเพิ่มขึ้นจากกฎหมายปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๒) และ (๘) มาตรา ๒๐ (๗) มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๖๐ เพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๑/๑) และ (๑/๒) มาตรา ๑๗ วรรคสอง มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๕๖/๑ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค
(๒) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
(๓) กำหนดให้มูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในคดีที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคโดยส่วนรวมได้เช่นเดียวกับสมาคม และให้สมาคมและมูลนิธิได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมในการดำเนินคดี

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค และผู้เจตนาทุจริต ใช้ จ้าง วาน ยุง หรือดำเนินการให้มูลนิธิฟ้องร้องต่อศาลเพื่อกลับแก่งผู้ประกอบธุรกิจให้ได้รับความเสียหายและเพิ่มบทกำหนดโทษผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับบริการที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค

เหตุผล

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคขึ้น อีกทั้งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคในปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติชัดเจนที่จะให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมข้อพิพาทเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของ ผู้บริโภคอันจะเป็นการช่วยลดปริมาณคดีที่จะไปสู่ศาลได้ และสำหรับมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคนั้นแม้จะมี บทบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคจากสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคก็ตาม แต่ก็ยังไม่ครอบคลุม ไปถึงการคุ้มครองทางด้านบริการที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคซึ่งสมควรมีมาตรการคุ้มครองเช่นกัน นอกจากนั้น สมควรกำหนดให้มีมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับการให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดเก็บหรือเรียกคืน สินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค และให้มูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองมีสิทธิในการ ดำเนินคดี เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคเช่นเดียวกับที่สมาคมมีสิทธิอยู่ตามกฎหมายปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นการขยายการ คุ้มครองผู้บริโภคโดยภาคเอกชนด้วย สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคเพิ่มขึ้นจากกฎหมายปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายเจริญ จรรย์โกมล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๘) ของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๘) รับรองสมาคมและมูลนิธิตามมาตรา ๔๐”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๖ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าสินค้าใดอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้านั้น ถ้าผู้ประกอบธุรกิจไม่ดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้าหรือดำเนินการล่าช้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการจะจัดให้มีการทดสอบหรือพิสูจน์โดยผู้ประกอบธุรกิจเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายก็ได้ ในกรณีจำเป็นและเร่งด่วน คณะกรรมการอาจออกคำสั่งห้ามขายสินค้านั้นเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะทราบผลการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้านั้น

ในกรณีที่ผลการทดสอบหรือพิสูจน์ปรากฏว่าสินค้านั้นอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค และไม่อาจป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากสินค้านั้นได้โดยการกำหนดฉลากตามมาตรา ๓๐ หรือตามกฎหมายอื่น ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามผู้ประกอบธุรกิจขายสินค้านั้น

(๒) ให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดเก็บสินค้าที่ยังไม่ได้จำหน่ายแก่ผู้บริโภคกลับคืน หรือเรียกคืนสินค้าจากผู้บริโภค

(๓) ให้ผู้ประกอบธุรกิจแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงสินค้านั้นไม่ให้เป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค หรือเปลี่ยนสินค้าหรือชดใช้ราคาสินค้าให้แก่ผู้บริโภค

(๔) ให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งเป็นผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรจัดส่งสินค้านั้นกลับคืนออกนอกราชอาณาจักร

(๕) ให้ผู้ประกอบธุรกิจทำลายสินค้านั้น

(๖) ให้ผู้ประกอบธุรกิจปิดประกาศ แจ้ง หรือโฆษณาข่าวสารเกี่ยวกับอันตรายของสินค้านั้นให้ผู้บริโภคทราบ หรือเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕)

ให้ผู้ประกอบธุรกิจรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของผู้บริโภคและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวรรคสอง เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ สินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค หมายความว่า สินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพ อนามัย หรือจิตใจของผู้บริโภค

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการตามวรรคสองและวรรคสาม ให้เป็นไปตามประกาศของคณะกรรมการ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คำสั่งตามมาตรา ๖ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑

“มาตรา ๓๗ ในกรณีที่คณะกรรมการมีคำสั่งตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง (๒) (๔) (๕) หรือ (๖) แต่ผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ให้คณะกรรมการมีอำนาจจัดให้มีการดำเนินการแทนผู้ประกอบการโดยผู้ประกอบการเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย

มาตรา ๓๘ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบริการใดอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ประกอบการดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์บริการนั้น ถ้าผู้ประกอบการไม่ดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์บริการหรือดำเนินการล่าช้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการจะจัดให้มีการทดสอบหรือพิสูจน์โดยผู้ประกอบการเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายก็ได้ ในกรณีจำเป็นและเร่งด่วน คณะกรรมการอาจออกคำสั่งห้ามให้บริการนั้นเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะทราบผลการทดสอบหรือพิสูจน์บริการนั้น

ในกรณีที่ผลการทดสอบหรือพิสูจน์ปรากฏว่าบริการใดอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้ประกอบการปิดประกาศ แจ้ง หรือโฆษณาข่าวสารเกี่ยวกับอันตรายของการบริการนั้นให้ผู้บริโภคทราบ หรือเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (๒) หรือ (๓)

(๒) ให้ผู้ประกอบการแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงวิธีการให้บริการไม่ให้เป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค หรือลดใช้ค่าบริการให้แก่ผู้บริโภค

(๓) ห้ามผู้ประกอบการให้บริการนั้น

ให้ผู้ประกอบการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของผู้บริโภคและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวรรคสอง

ในกรณีที่คณะกรรมการมีคำสั่งตามวรรคสอง (๑) แต่ผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ให้คณะกรรมการมีอำนาจจัดให้มีการดำเนินการแทนผู้ประกอบการโดยผู้ประกอบการเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ บริการที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค หมายความว่า บริการที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพ อนามัย หรือจิตใจของผู้บริโภค

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการตามวรรคสองและวรรคสาม ให้เป็นไปตามประกาศของคณะกรรมการ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คำสั่งตามมาตรา ๓๗ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๐ สมาคมและมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคหรือต่อต้านการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมทางการค้า และข้อบังคับของสมาคมและมูลนิธิดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการ สมาชิก และวิธีการดำเนินการของสมาคมและมูลนิธิเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง สมาคมและมูลนิธินั้นอาจยื่นคำขอให้คณะกรรมการรับรองเพื่อให้สมาคมและมูลนิธินั้นมีสิทธิและอำนาจฟ้องตามมาตรา ๔๑ ได้

สมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการรับรองตามวรรคหนึ่ง ให้มีอายุคราวละสองปีนับแต่วันที่รับการรับรอง การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง การรับรองสมาคมและมูลนิธิตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๑ ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค ให้สมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการรับรองตามมาตรา ๔๐ มีสิทธิฟ้องคดีแพ่ง คดีอาญา และดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในคดีเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคโดยส่วนรวมตามลักษณะหรือประเภทคดีที่คณะกรรมการประกาศกำหนดได้ และให้มีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินและค่าเสียหายแทนผู้บริโภคได้ ถ้ามีหนังสือมอบหมายให้เรียกทรัพย์สินและค่าเสียหายแทนจากผู้บริโภคดีดังกล่าว

สมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการรับรองตามมาตรา ๔๐ จะใช้สิทธิฟ้องคดีแพ่ง คดีอาญา และดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ได้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

ในการดำเนินคดีในศาล มิให้สมาคมและมูลนิธิถอนฟ้อง เว้นแต่ศาลจะอนุญาตเมื่อศาลเห็นว่าการถอนฟ้องนั้นไม่เป็นผลเสียต่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นส่วนรวม สำหรับคดีแพ่งเกี่ยวกับการเรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายแทนผู้บริโภค การถอนฟ้องหรือการพิพากษาในกรณีที่คู่ความตกลงหรือประนีประนอมยอมความกันจะต้องมีหนังสือแสดงความยินยอมของผู้บริโภคผู้มอบหมายให้เรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายแทน แล้วแต่กรณีมาแสดงต่อศาลด้วย

มาตรา ๔๒ นอกจากต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอื่นแล้ว สมาคมและมูลนิธิที่คณะกรรมการรับรองตามมาตรา ๔๐ ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อปรากฏว่าสมาคมหรือมูลนิธิใดที่คณะกรรมการรับรองตามมาตรา ๔๐ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดตามวรรคหนึ่ง หรือมีพฤติการณ์ปรากฏว่าได้ดำเนินการฟ้องคดีโดยไม่สุจริต ให้คณะกรรมการมีอำนาจเพิกถอนการรับรองสมาคมหรือมูลนิธินั้นได้

สมาคมหรือมูลนิธิใดที่ถูกเพิกถอนตามวรรคสอง คณะกรรมการอาจไม่ให้การรับรองตามมาตรา ๔๐ อีกก็ได้

การเพิกถอนการรับรองสมาคมหรือมูลนิธิตามวรรคสอง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๖ ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการซึ่งสั่งห้ามขายสินค้าเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้ประกอบธุรกิจตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ผลิตเพื่อขายหรือเป็นผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย หรือการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตราย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒

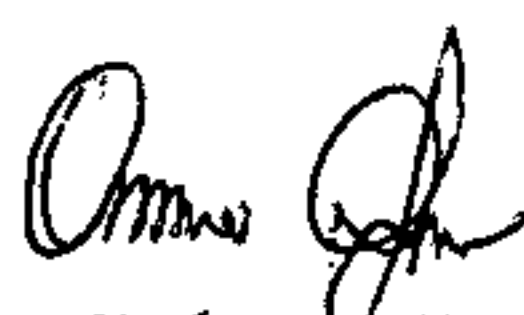
“มาตรา ๕๖/๑ ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการซึ่งสั่งห้ามให้บริการเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตราย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๐ ผู้ใดโดยเจตนาทุจริต ใช้ จ้าง วาน ยุยง หรือดำเนินการให้สมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการรับรองตามมาตรา ๔๐ ฟ้องร้องผู้ประกอบธุรกิจคนใดเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญาต่อศาล เพื่อกลั่นแกล้งผู้ประกอบธุรกิจนั้นให้ได้รับความเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

.....
.....
ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพัทธ์ สุขะนันท์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและยัตติ ๒
สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคในปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติ ชัดเจนที่จะให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมข้อพิพาท เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคอันจะเป็นการช่วยลดปริมาณคดีที่จะไปสู่ศาลได้ และสำหรับ มาตรการคุ้มครองผู้บริโภคนั้นแม้จะมีบทบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคจากสินค้าที่อาจเป็น อันตรายแก่ผู้บริโภคก็ตาม แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมไปถึงการคุ้มครองทางด้านบริการที่อาจเป็น อันตรายแก่ผู้บริโภคซึ่งสมควรมีมาตรการคุ้มครองเช่นกัน นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้มี มาตรการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับการให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดเก็บหรือเรียกคืนสินค้าที่อาจเป็น อันตรายแก่ผู้บริโภค และให้มูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองมีสิทธิในการ ดำเนินคดีเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคเช่นเดียวกับสมาคม ซึ่งจะเป็นการขยายการคุ้มครองผู้บริโภค โดยภาคเอกชนด้วย สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคเพิ่มขึ้นจากกฎหมายปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๑) อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจและหน้าที่ในการ ไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมข้อพิพาทตามที่ผู้บริโภคและผู้ประกอบธุรกิจตกลงกันก่อนมีการ ฟ้องคดีต่อศาล ส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนงานคุ้มครองผู้บริโภค ดำเนินการเกี่ยวกับสินค้า หรือบริการที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคตามมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ รับรอง สมาคมและมูลนิธิตามมาตรา ๕๐ (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๑๐ (๑/๑) และ (๑/๒) ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๒) และร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๔)) สั่งให้ผู้ประกอบ ธุรกิจจัดเก็บหรือเรียกคืนสินค้าที่ปรากฏผลจากการทดสอบหรือพิสูจน์ว่าอาจเป็นอันตรายต่อ ผู้บริโภคโดยไม่อาจป้องกันอันตรายนั้นได้ตามกฎหมาย และให้ส่งสินค้านั้นกลับคืนออก นอกราชอาณาจักรในกรณีที่เป็นสินค้าที่สั่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร ห้ามขาย แก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงสินค้ามิให้เป็นอันตราย และทำลายสินค้า โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และ

(โปรดพลิก)

เงื่อนไข ในการแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงสินค้า การจัดเก็บหรือเรียกคืนสินค้า การจัดส่งสินค้ากลับคืนออกนอกราชอาณาจักรและการทำลายสินค้า เป็นไปตามประกาศของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖) จัดให้มีการทำลายสินค้าโดยผู้ประกอบการเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย ในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการที่สั่งให้ผู้ประกอบการทำลายสินค้า สั่งให้ผู้ประกอบการทดสอบหรือพิสูจน์เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบริการอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค หรือจะจัดให้มีการทดสอบหรือพิสูจน์โดยผู้ประกอบการเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย หากผู้ประกอบการไม่ดำเนินการหรือดำเนินการล่าช้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรก็ได้ และมีอำนาจสั่งผู้ประกอบการห้ามให้บริการชั่วคราวในกรณีจำเป็นและเร่งด่วน รวมทั้งให้ผู้ประกอบการปิดประกาศค่าเตือน หรือโฆษณา ค่าเตือน แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการให้บริการตามเงื่อนไขที่กำหนด กับให้มีอำนาจสั่งห้ามให้บริการนั้น ในระหว่างการทดสอบหรือพิสูจน์บริการ โดยประกาศคำสั่งในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

(๒) การฟ้องคดีแทนผู้บริโภค

กำหนดให้มูลนิธิอาจยื่นคำขอให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรอง เพื่อให้มีสิทธิและอำนาจฟ้องคดีเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคเช่นเดียวกับสมาคม และให้สมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในคดีที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคโดยส่วนรวม รวมทั้งให้มีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายแทนผู้บริโภคได้ (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒)

(๓) บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค และกำหนดเพิ่มโทษผู้ประกอบการที่ผลิต สิ่ง หรือนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตราย รวมทั้งกำหนดโทษผู้เจตนาทุจริต ใช้ ฉ้อฉล ขวน ยุยง หรือดำเนินการให้มูลนิธิฟ้องร้องต่อศาลเพื่อกลั่นแกล้งผู้ประกอบการให้ได้รับความเสียหาย (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖ ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๕๖/๑ และร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐)

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคในปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติ ชัดเจนที่จะให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมข้อพิพาท เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคอันจะเป็นการช่วยลดปริมาณคดีที่จะไปสู่ศาลได้ และสำหรับ มาตรการคุ้มครองผู้บริโภคนั้นแม้จะมีบทบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคจากสินค้าที่อาจเป็น อันตรายแก่ผู้บริโภคก็ตาม แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมไปถึงการคุ้มครองทางด้านบริการที่อาจเป็น อันตรายแก่ผู้บริโภคซึ่งสมควรมีมาตรการคุ้มครองเช่นกัน นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้มี มาตรการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับการให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดเก็บหรือเรียกคืนสินค้าที่อาจเป็น อันตรายแก่ผู้บริโภค และให้มูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองมีสิทธิในการ ดำเนินคดีเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคเช่นเดียวกับสมาคม ซึ่งจะเป็นการขยายการคุ้มครองผู้บริโภค โดยภาคเอกชนด้วย สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคเพิ่มขึ้นจากกฎหมายปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๑) อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจและหน้าที่ในการ ไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมข้อพิพาทตามที่ผู้บริโภคและผู้ประกอบธุรกิจตกลงกันก่อนมีการ ฟ้องคดีต่อศาล ส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนงานคุ้มครองผู้บริโภค ดำเนินการเกี่ยวกับสินค้า หรือบริการที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคตามมติตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๕ รับรอง สมาคมและมูลนิธิตามมาตรา ๕๐ (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๑๐ (๑/๑) และ (๑/๒) ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๒) และร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๘)) สั่งให้ผู้ประกอบ ธุรกิจจัดเก็บหรือเรียกคืนสินค้าที่ปรากฏผลจากการทดสอบหรือพิสูจน์ว่าอาจเป็นอันตรายต่อ ผู้บริโภคโดยไม่อาจป้องกันอันตรายนั้นได้ตามกฎหมาย และให้ส่งสินค้านั้นกลับคืนออก นอกราชอาณาจักรในกรณีที่เป็นสินค้าที่สั่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร ห้ามขาย แก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงสินค้ามิให้เป็นอันตราย และทำลายสินค้า โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และ

(โปรดพลิก)

เงื่อนไข ในการแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงสินค้า การจัดเก็บหรือเรียกคืนสินค้า การจัดส่งสินค้ากลับคืนออกนอกราชอาณาจักรและการทำลายสินค้า เป็นไปตามประกาศของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖) จัดให้มีการทำลายสินค้าโดยผู้ประกอบการเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย ในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการที่สั่งให้ผู้ประกอบการทำลายสินค้า สั่งให้ผู้ประกอบการทดสอบหรือพิสูจน์เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบริการอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค หรือจะจัดให้มีการทดสอบหรือพิสูจน์โดยผู้ประกอบการเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย หากผู้ประกอบการไม่ดำเนินการหรือดำเนินการล่าช้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรก็ได้ และมีอำนาจสั่งผู้ประกอบการห้ามให้บริการชั่วคราวในกรณีจำเป็นและเร่งด่วน รวมทั้งให้ผู้ประกอบการปิดประกาศคำเตือน หรือโฆษณา คำเตือน แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการให้บริการตามเงื่อนไขที่กำหนด กับให้มีอำนาจสั่งห้ามให้บริการนั้น ในระหว่างการทดสอบหรือพิสูจน์บริการ โดยประกาศคำสั่งในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

(๒) การฟ้องคดีแทนผู้บริโภค

กำหนดให้มูลนิธิอาจยื่นคำขอให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรอง เพื่อให้มีสิทธิและอำนาจฟ้องคดีเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคเช่นเดียวกับสมาคม และให้สมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในคดีที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคโดยส่วนรวม รวมทั้งให้มีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายแทนผู้บริโภคได้ (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒)

(๓) บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค และกำหนดเพิ่มโทษผู้ประกอบการที่ผลิต สิ่ง หรือนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตราย รวมทั้งกำหนดโทษผู้เจตนาทุจริต ใช้ จ้าง วาน ยุยง หรือดำเนินการให้มูลนิธิฟ้องร้องต่อศาลเพื่อกลั่นแกล้งผู้ประกอบการให้ได้รับความเสียหาย (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖ ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๕๖/๑ และร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐).

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่..)

พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคขึ้น อีกทั้งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคในปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติชัดเจน ที่จะให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมข้อพิพาทเกี่ยวกับการละเมิด สิทธิของผู้บริโภคอันจะเป็นการช่วยลดปริมาณคดีที่จะไปสู่ศาลได้ และสำหรับมาตรการคุ้มครองผู้บริโภค นั้นแม้จะมีบทบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคจากสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคก็ตาม แต่ก็ยังไม่ ครอบคลุมไปถึงการคุ้มครองทางด้านบริการที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคซึ่งสมควรมีมาตรการคุ้มครอง เช่นกัน นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้มีมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับการให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดเก็บ หรือเรียกคืนสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค และให้มูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรอง มีสิทธิในการดำเนินคดีเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคเช่นเดียวกับที่สมาคมมีสิทธิอยู่ตามกฎหมายปัจจุบัน ซึ่งจะเป็น การขยายการคุ้มครองผู้บริโภคโดยภาคเอกชนด้วย สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคเพิ่มขึ้นจากกฎหมายปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ประกอบด้วย กรรมการองค์การอิสระเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคสิบห้าคน ซึ่งเลือกจากสมาชิกของสมาคมและกรรมการของ มูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์และการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

หลักเกณฑ์ วิธีการเลือก คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของกรรมการองค์การอิสระเพื่อ คุ้มครองผู้บริโภคตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ (๗) และเพิ่มหมวด ๓/๑ คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค มาตรา ๔๔/๑ ถึง มาตรา ๔๔/๖)

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (แก้ไข เพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๒) และ (๘) และมาตรา ๓๖ และเพิ่มมาตรา ๑๐ (๑/๑) และ (๑/๒) มาตรา ๑๗ วรรคสอง มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘

(โปรดพลิก)

๒.๓ กำหนดให้มูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในคดีที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคโดยส่วนรวมได้เช่นเดียวกับสมาคม และให้สมาคมและมูลนิธิได้รับยกเว้น ค่าธรรมเนียมในการดำเนินคดี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒)

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษผู้ประกอบการธุรกิจที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค และผู้เจตนาทุจริต ใช้ จ้างวาน ยุยง หรือดำเนินการให้มูลนิธิฟ้องร้องต่อศาลเพื่อกลั่นแกล้งผู้ประกอบการธุรกิจให้ได้รับความเสียหายและเพิ่ม บทกำหนดโทษผู้ประกอบการธุรกิจที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับบริการที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖ และมาตรา ๖๐ และเพิ่มมาตรา ๕๖/๑)

นายเจริญ จรรย์โกมล กับคณะ เป็นผู้เสนอ

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคในปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติชัดเจนที่จะให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทำหน้าที่ใกล้เคียงหรือประนีประนอมข้อพิพาทเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคอันจะเป็นการช่วยลดปริมาณคดีที่จะไปสู่ศาลได้ และสำหรับมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคนั้นแม้จะมีบทบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคจากสินค้าที่อาจเป็นอันตรายหรือไม่เป็นธรรมแก่ผู้บริโภคก็ตาม แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมไปถึงการคุ้มครองทางด้านบริการที่อาจเป็นอันตรายหรือไม่เป็นธรรมแก่ผู้บริโภคซึ่งสมควรมีมาตรการคุ้มครองเช่นกัน นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้มีมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับการให้ผู้ประกอบการจัดเก็บหรือเรียกคืนสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค และให้มูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองมีสิทธิในการดำเนินคดีเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคเช่นเดียวกับสมาคม ซึ่งจะเป็นการขยายการคุ้มครองผู้บริโภคโดยภาคเอกชนด้วย สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคเพิ่มขึ้นจากกฎหมายปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๑) อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจและหน้าที่ในการใกล้เคียงหรือประนีประนอมข้อพิพาทตามที่ผู้บริโภคและผู้ประกอบการธุรกิจตกลงกันก่อนมีการฟ้องคดีต่อศาล ส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนงานคุ้มครองผู้บริโภค ดำเนินการเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคตามมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ รับรองสมาคมและมูลนิธิตามมาตรา ๔๐ (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๑๐ (๑/๑) และ (๑/๒) ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๒) และร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๘) ตั้งให้ผู้ประกอบการธุรกิจจัดเก็บหรือเรียกคืนสินค้าที่ปรากฏผลจากการทดสอบหรือพิสูจน์ว่าอาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคโดยไม่อาจป้องกันอันตรายนั้นได้ตามกฎหมาย และให้ส่งสินค้านั้นกลับคืนออกนอกราชอาณาจักรในกรณีที่เป็นสินค้าที่ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร ห้ามขาย แก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงสินค้านี้ให้เป็นอันตราย และทำลายสินค้า โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงสินค้า

(โปรดพลิก)

การจัดเก็บหรือเรียกคืนสินค้า การจัดส่งสินค้ากลับคืนออกนอกราชอาณาจักรและการทำลายสินค้า เป็นไปตามประกาศของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๖) จัดให้มีการทำลายสินค้าโดยผู้ประกอบการเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย ในกรณีที่ผู้ประกอบการทดสอบหรือพิสูจน์เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบริการอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค หรือจะจัดให้มีการทดสอบหรือพิสูจน์ โดยผู้ประกอบการเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย หากผู้ประกอบการไม่ดำเนินการหรือดำเนินการล่าช้า โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรก็ได้ และมีอำนาจสั่งผู้ประกอบการห้ามให้บริการชั่วคราวในกรณีจำเป็นและเร่งด่วน รวมทั้งให้ผู้ประกอบการปิดประกาศคำเตือน หรือโฆษณาคำเตือน แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการให้บริการตามเงื่อนไขที่กำหนด กับให้มีอำนาจสั่งห้ามให้บริการนั้น ในระหว่างการทดสอบหรือพิสูจน์บริการ โดยประกาศคำสั่งในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

(๒) การฟ้องคดีแทนผู้บริโภค

กำหนดให้มูลนิธิอาจยื่นคำขอให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองเพื่อให้มีสิทธิและอำนาจฟ้องคดีเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคเช่นเดียวกับสมาคม และให้สมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในคดีที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค โดยส่วนรวม รวมทั้งให้มีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายแทนผู้บริโภคได้ (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒)

(๓) บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคและกำหนดเพิ่มโทษผู้ประกอบการที่ผลิต สั่ง หรือนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายหรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตราย รวมทั้งกำหนดโทษผู้เจตนาทุจริต ใช้ ข้างวาน ยุยง หรือดำเนินการให้มูลนิธิฟ้องร้องต่อศาลเพื่อกลั่นแกล้งผู้ประกอบการให้ได้รับความเสียหาย (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖ ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๕๖/๑ และร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐)

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท กับคณะ เป็นผู้เสนอ